

Рајко Попивода
Седам смртних грехова и сенка

ГОРДОСТ, 2014, клирит, месинг, 40,5 x 21 x 21 cm

PRIDE, 2014, plexiglas, brass, 40,5 x 21 x 21 cm

Рајко Попивода
Седам смртних грехова и сенка

Rajko Popivoda
Seven Deadly Sins and a Shadow

Продајна галерија "Београд"

октобар-новембар 2015.

СЕДАМ СМРТНИХ ГРЕХОВА И СЕНКА

Просторни антрополошки есеј Рајка Попиводе, поставка „Седам смртних грехова и сенка“, представљен је као ликовни амбијент, односно, инсценација комплексног наративно-рефлексивног сижера.

Тематску потку ове изложбене целине чини један од најутицајнијих хришћанских етичких кодекса. Реч је о седам смртних грехова (SALIGIA), који нису формулисани у Библији, већ је њих кодификовао папа Григорије Велики крајем 6. века. То су: *Гордост, Похлепа, Прождрљивост, Завист, Лењост, Бес, Блуд*. У опису сваког појединачног греха сугерисане су њима својствене боје, затим, животиње које их симболишу (пас, медвед, жаба, коза, свиња, коњ, крава), као и канонско приказивање прописаних казни. Такав материјал имао је веома много интерпретација у ликовним делима уметника у средњем веку, али су и касније на њиховој подлози ницали бројни фантастични и застрашујући призори.

Рајко Попиводе определио се да управо овај хришћански кодекс буде полазиште визуелне разраде, где он, на себи својствен начин, упреда личну, друштвену и цивилизацијску историју, успостављајући дијалог чије је упориште у савременом тренутку.

Пролегомену поставке чини фигура Мислиоца. Реч је о гипсаној седећој фигури, у природној величини, рађеној по моделу, коју је Попиводе направио 1976. године, као задатак на петој години факултета. Готово четири деценије касније, он се поново обраћа овом, ерозијом измењеном, студентском остварењу. У суочењу са овим делом он промишља властиту прошлост, али и глобални проток времена. Кроз промене на самој супстанци Мислиоца, Попиводе ишчитава дубину и интензитет ерозије човека, човечанства, али и човечности. Затечене трагове пропадања он жели да задржи и конзервира, те читаву скулптуру премазује транспарентним, дискретно рефлектујућим слојем полиестера. Фигуру фиксира на постамент - гвоздену конструкцију са ручкама, чија је горња површина заливена слојем прозирног полиестера у ког су утопљени отпали делови скулптуре. Потом, он овог сесилног Мислиоца обмотава и „пакује“ у транспарентни, облику тела прилагођен, кавез од клирита, остављајући видљивим све трагове његовог дуготрајног и мучног пропадања и срестања са подлогом и кавезом.

Тежишни корпус поставке чине скулптуре седам грехова, униформних димензија, са наменски израђеним постаментима од патинираног гвожђа. Сваки грех интерпретиран је као двослојна маска од клирита. Доњи слој је монохроман, обојен, док је површински - транспарентан. За разлику од канонског представљања грехова посредством животињских фигура, Попиводе се опредељује да маскама да обличја људских лица, што јесте једна од важних значењских смерница. Свака маска је „пробушена“ или из њених отвора вире злослутни месингани шиљци. Сваки грех спакован је у транспарентни кавез од клирита. Ове маске, изрезбарене су на начин сличан бундевама које се израђују за Ноћ вештица, празник посвећен Господару Смрти, када се, између осталог, ритуалном употребом хумора,

смешног и гротескног, заправо, супротставља силама смрти. На сличан начин, чини се, Попивода се примесамa карикатуралности у стилизацији грехова конфронтира њиховој силини и незајажљивости, руга се индугенцијама, док њиховим сенкама, појачава утисак неукротивости, подмуклости и свеприсутност грехова. Тумачећи их, не из теолошке, већ из широке антрополошке визуре, он грехове позиционира као минско поље преко којег пролази свако људско биће на путу индивидуације.

Својеврсну катарзу или исходиште Попиводине визуелне приче о седам смртних грехова представља монументални светлећи зидни рељеф насловљен „Футуристички пејсаж“. Реч је о диптиху, начињеном од више слојева клиритних плоча, где су степенасто, попут кањона, урезани сведени геометријски облици, својеврсни светлећи пиктограми. То су лавиринти, настали тако што је у дугом временском периоду, темељно и слојевито, своје путање угравирало, стиче се утисак, пуно ситних штеточина. Свакако, реч је о људима, који на цивилизацијској плочи истрајно урезају траг својих ерозивних дејстава. Збир таквих индивидуалних путања, обједињен је светлећом свастиком, (на)знаком новог тоталитаризма, која исијава из транспарентне позадине овог лавиринта.

Носећи језички кодови поставке, већ формулисани у ранијем опусу Рајка Попиводе, овде стичу и нове елементе. У Попиводином скулпторском раду, где се он слободно креће у широком пољу између фигуративног, асоцијативног и апстрактног, неретко рециклирајући и реконтекстуализујући властита дела, елементи који се често понављају јесу: кавез, лавиринт, шиљци, рукохвати, „паковања“, такође заступљени и у поставци „Седам смртних грехова и сенка“. Скуптуре, обједињене са постаментима, и зидни рељеф, израђени су у материјалима својственим за Попиводино стваралаштво: клириту, полиестеру, месингу, гвожђу. Као изванредан познавалац материјала, он се поиграва њиховим својствима, успостављајући неочекиване односе пуног/празног, видљивог/невидљивог, транспарентног/мутног, бојеног/прозирног, тамног/светлог. Први пут, он овде у свој ликовни вокабулар уводи и један нетипичан скулпторски елемент – сенку, као и LED светла, а својству прозирности додељује носећу улогу.

У склопу поставке „Седам смртних грехова и сенка“ Попивода се бави судбином човека у епохи надзирања и контроле, коју карактерише висока транспарентност људских живота, затим, сасвим стешњен, клаустрофобичан простор слободе, као и нове методе дресуре у домену тзв. „људских ресурса“. Софистицираним визуелним језиком и поступцима, ослоњен на причу о седам смртних грехова, он овде луцидно мапира незауостављив малигни процес ерозије и нагризања свега хуманог у савременом свету.

БИОГРАФИЈА

Рајко Попивода

rpopivoda@yahoo.com

Рођен 1953. у Београду.

На вајарском одсеку Факултета ликовних уметности у Београду дипломирао 1976, а магистрирао 1978. године.

Члан УЛУС-а од 1977.

Самостално излаже од 1979. године.

Одржао седамнаест самосталних изложби у Београду, Њујорку, Паризу, Будви, Нордену, Ослу, Подгорици ...

Излагао на преко стотинушездесет групних изложби у земљи и иностранству.

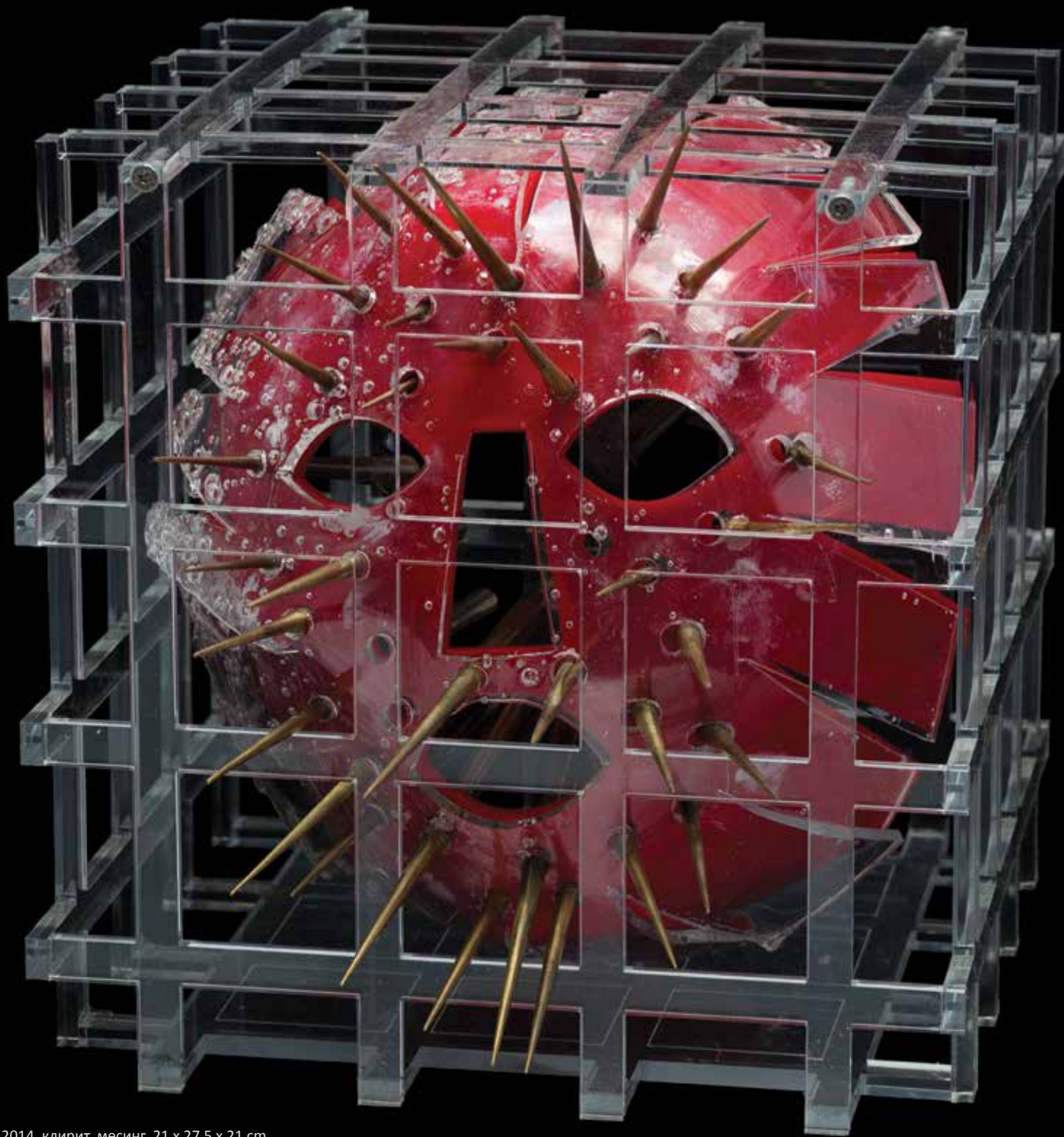
Добитник више значајних награда и признања (1975 - Награда за скулптуру из Фонда Илије Коларевића, 1976 - Награда за скулптуру из Фонда Сретена Стојановића; 1992 – Награда “Простор 92”; 1995 – Награда Октобарског салона за скулптуру; 1996 – Специјална награда жирија за скулптуру на Бијеналу уметности минијатуре у Горњем Милановцу; 2002 – Награда УЛУС-а “Златно длето” и Прва награда за скулптуру на међународном бијеналу минијатуре у Горњем Милановцу; 2006 - Награда за скулптуру на Јесењој изложби УЛУС-а; 2014 – специјална награда жирија Светског бијенала цртежа, Галерија Остен, Сплље итд). Такође, добитник је више награда на јавним конкурсима за ликовна решења плакета и других одличја.

Аутор више скулптура за јавни простор.

Учесник на међународним симпозијумима скулптуре: Бор, Кикинда, Даниловград, Прилеп, Буштени, итд.

Његова дела налазе се у власништву музеја, галерија и приватних колекција у земљи и иностранству.

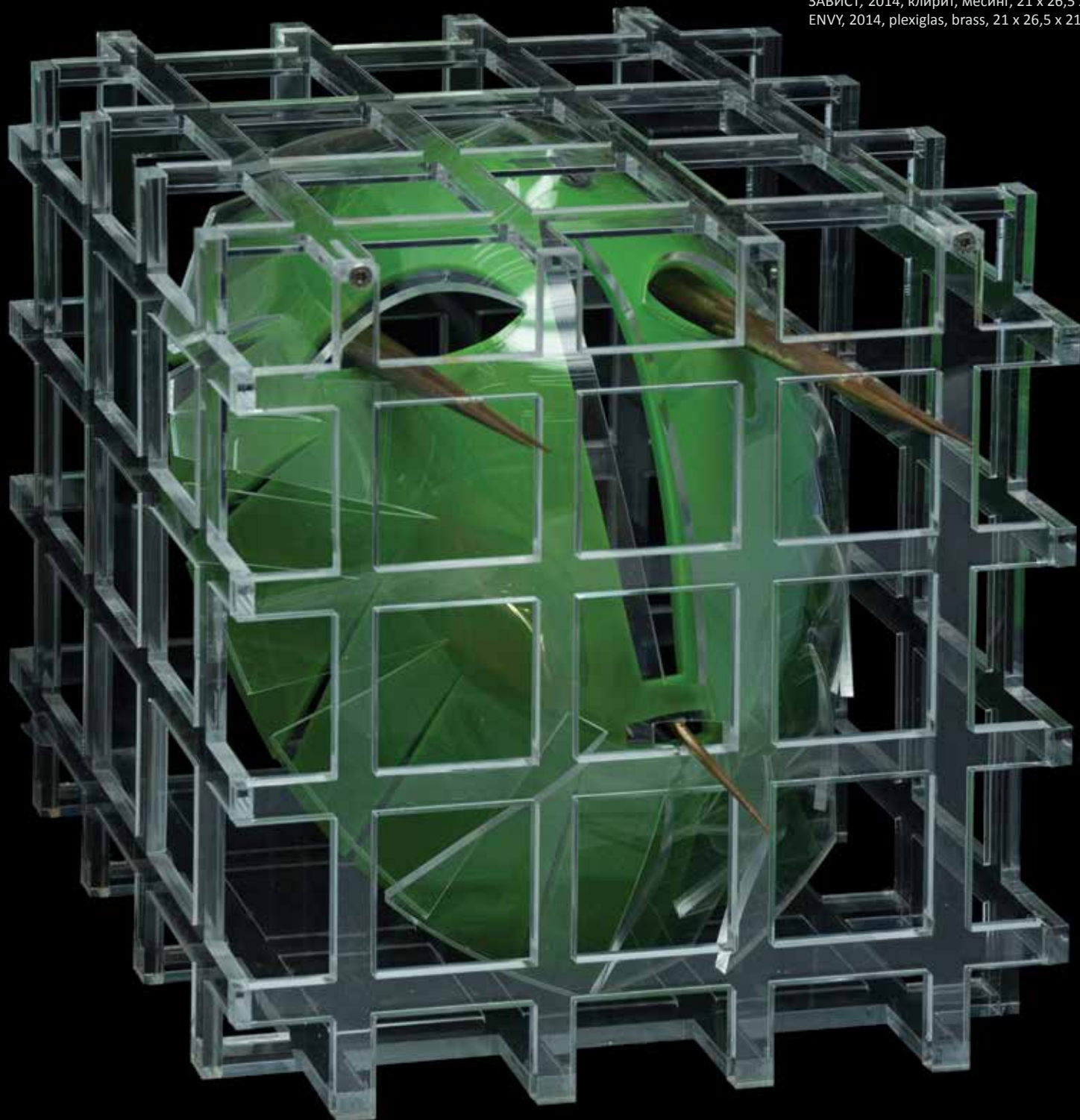
Живи и ради у Београду.

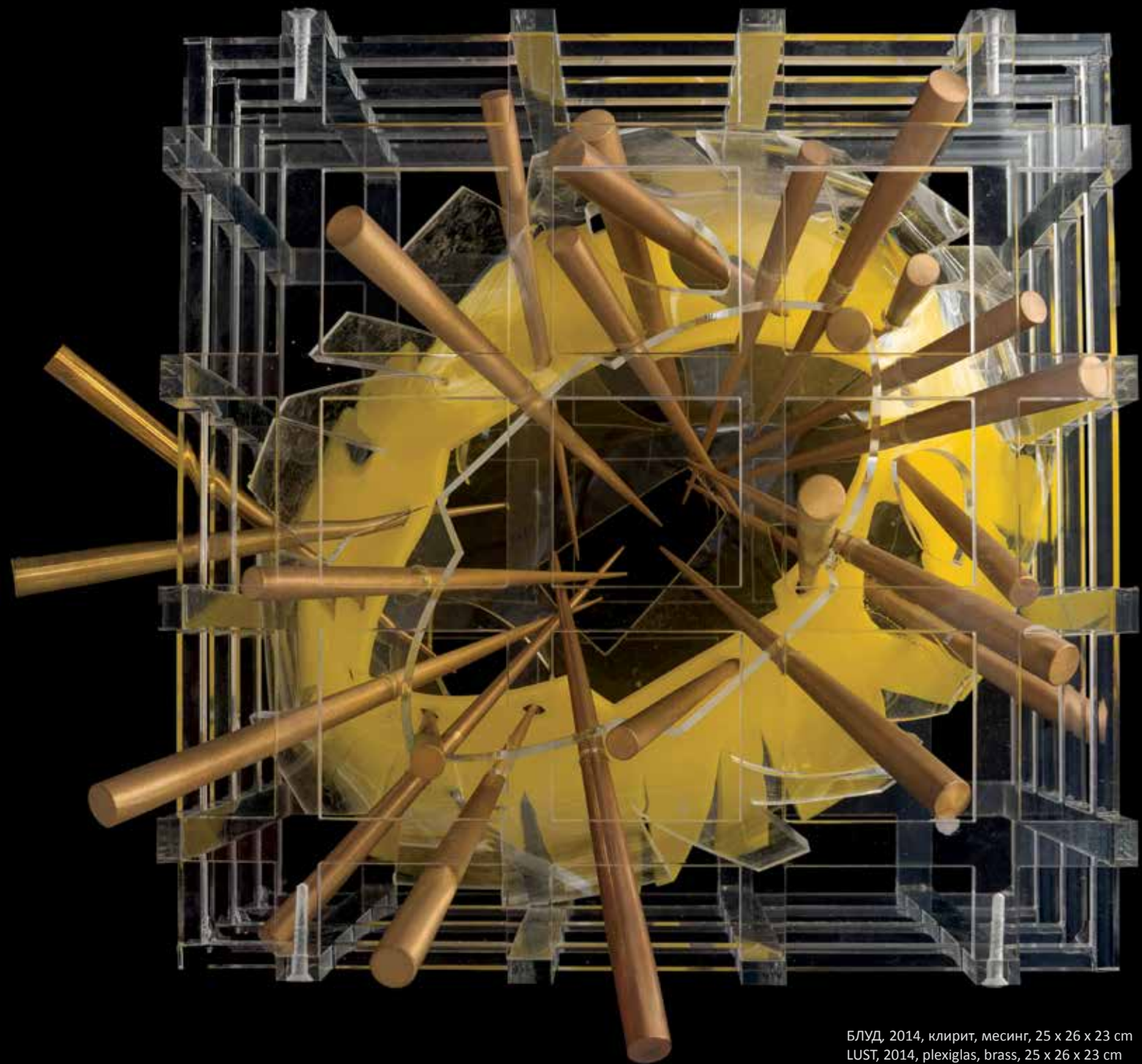
БЕС, 2014, клирит, месинг, 21 x 27,5 x 21 см

WRATH, 2014, plexiglas, brass, 21 x 27,5 x 21 см

ЗАВИСТ, 2014, клирит, месинг, 21 x 26,5 x 21 cm
ENVY, 2014, plexiglas, brass, 21 x 26,5 x 21 cm

БЛУД, 2014, клирит, месинг, 25 x 26 x 23 cm
LUST, 2014, plexiglas, brass, 25 x 26 x 23 cm

ЛЕЊОСТ, 2014, клирит, месинг, 21 x 24 x 25 cm
SLOTH, 2014, plexiglas, brass, 21 x 24 x 25 cm

BIOGRAPHY

Rajko Popivoda

rpopivoda@yahoo.com

Born in 1953, in Belgrade.

Graduated from the Faculty of Fine Arts in Belgrade, Department of Sculpture, in 1976.

Received his M.A degree from the same faculty in 1978.

Has been a member of ULUS (Association of Visual Artist of Serbia) since 1977.

Has had solo exhibitions since 1979.

Had 70 solo exhibitions in Belgrade, New York, Paris, Budva, Norden, Oslo, Podgorica ...

Exhibited at more than 160 group exhibitions at home and abroad.

Recipient of several significant awards and tributes: 1975 – Award for Sculpture from the Ilija Kolarević Fund; 1976 - Award for Sculpture from the Sreten Stojanović Fund; 1992 – Award “Space 92”; 1995 – October Salon Award for Sculpture; 1996 – Special Jury Award for Sculpture at the Biennial of Miniature Art in Gornji Milanovac; 2002 – ULUS “Gold Chisel” Award and First Prize for Sculpture at the International Biennial of Miniature in Gornji Milanovac; 2006 – Award for Sculpture at the Autumn Exhibition of ULUS; Special Jury Award at the World Biennial of Drawing, Osten Gallery, Skopje, etc....

Recipient of several awards at public competitions for the design of medallions and other decorations.

Author of several sculptures for public spaces.

Participated in international symposiums on sculpture held in Bor, Kikinda, Danilovgrad, Prilep, Bušteni, etc.

His sculptures are in museums, galleries, and private collections in our country and abroad.

Lives and works in Belgrade.

Seven Deadly Sins and a Shadow

Rajko Popivoda's spatial anthropological essay, the exhibit "Seven Deadly Sins and a Shadow", is presented as a visual ambience, that is, an inscenation of a complex narrative-reflective topic.

The thematic model for this exhibition is one of the most influential Christian ethical codices. It deals with the seven deadly sins (SALIGA), not formulated in the Bible, but codified by Pope Gregory the Great in the 6th century. They are: Pride, Greed, Gluttony, Envy, Sloth, Wrath, and Lust. The description of each specific sin includes the suggested specific color and the animals that symbolize it (dog, bear, frog, goat, pig, horse, cow) as well as the canonic representation of the prescribed penalties. This theme had numerous interpretations in the fine arts of the Middle Ages as it produced numerous fantastic and terrifying images in later periods.

Rajko Popivoda chose this Christian codex as a starting point for a visual elaboration, where he, in his specific way, entwined the personal, social, and civilizational history establishing a dialogue grounded in the contemporary moment.

The prolegomena of the exhibit is the figure of the Thinker. It is a plaster cast of a life size sitting figure, executed according to a live model, that Popivoda made in 1976 as one of the tasks for his fifth year of studies. Almost four decades later, he returns to this erosion altered student piece. Facing it, he reflects on his own past as well as the global passage of time. Changes in the very substance of the Thinker incited Popivoda to reflect on the depth and intensity of erosion affecting man, the human race and humanity. Wanting to keep and preserve the found traces of deterioration, he coated the whole sculpture with a layer of transparent, discretely reflexive polyester. He fixed the figure on a pedestal – an iron construction with handles, whose upper surface was filled by a layer of transparent polyester containing the parts of the sculpture that had fallen off. Next, he wrapped this sessile Thinker and "packed" it in a transparent, Plexiglas cage that fits the shape of its body leaving visible all the traces of its long and unpleasant deterioration and his complete coalescence with the base and cage.

The center pieces of the exhibition are the sculptures of the seven deadly sins, all of uniform dimensions, with custom made pedestals of patinated iron. Each sin is interpreted literally as a mask made of Plexiglas. The base layer is monochrome, colored, while the surface layer is transparent. In contrast to the canonical representation of the sins where each one is represented by an animal, Popivoda chose to give the masks features of a human face which is one of the important guidelines of their meaning. Each mask is either "perforated" or ominous brass spikes protrude from its openings. Each sin is packed into a transparent Plexiglas cage. These masks are cut out in the way pumpkins are for Halloween, the holiday devoted to the Master of Death, when among other things, the ritual use of humor, the funny and grotesque actually confront the powers of death. Popivoda, it seems, does something similar with a tinge of caricature in the stylization of sins, he confronts their intensity and voracity, he mocks the indulgences while intensifying the shadow's impression of unrestrained behavior, insidiousness and omnipresence of sins.

Interpreting them, not from a theological but from a broad anthropological stance, he positions sins in a mine field through which every human being treads on his/her path to individualization.

A monumental, illuminated wall relief titled “Futuristic Landscape” is a either a catharsis or starting point of Popivoda’s narration of the seven deadly sins. It is a diptych made of several layers of Plexiglas sheets with cascading, canyon like, geometrically reduced forms cut into it - an illuminated pictogram. They are labyrinths, created by a lot of tiny vermin who had been inscribing their paths thoroughly and in a stratified way into the layers for a long period of time. Undoubtedly, he is referring to people who have been inscribing trails of their erosive impacts. The sum of these individual paths is united by an illuminated swastika, a sign or a hint of a new totalitarianism, which shines out of the transparent background of this labyrinth.

The basic linguistic code of the exhibition, already formulated in Rajko Popivoda’s previous oeuvre, is now enriched by new elements. Popivoda moves freely among the figurative, associative and abstract in his sculptural work, often recycling his own pieces, the reoccurring elements being: cage, labyrinth, spikes, handles, “packing” - all of which can be seen at the exhibition “Seven Deadly Sins and a Shadow”.

Sculptures, integrated with the pedestal, as well as, the wall relief are made of material specific for Popivoda’s creative process: Plexiglas (PMMA), polyester, brass and iron. As an outstanding expert on different materials, he plays with their properties establishing unexpected relations of full/empty, visible/invisible, transparent/opaque, colored/transparent, dark/light. He introduces, for the first time, into his visual vocabulary a sculptural element which is not typical for sculpture – a shadow, as well as LED lights and assigns the property of transparency the central role.

The exhibition “Seven Deadly Sins and a Shadow” deals with man’s destiny in an epoch of surveillance and control, characterized by a high degree of human lives transparency, the very limited, claustrophobic space of freedom, as well as new methods of training in the domain of the so called “human resources”. Using a sophisticated visual language and procedures, relying on the narrative of the seven deadly sins, he lucidly maps the unstoppable malignant process of erosion and corrosion of everything humane in the modern world.

ИЗЛОЖБА РЕАЛИЗОВАНА СРЕДСТВИМА
СЕКРЕТАРИЈАТА ЗА КУЛТУРУ
ГРАДА БЕОГРАДА

ИЗДАВАЧ
ПРОДАЈНА ГАЛЕРИЈА «БЕОГРАД»
Косанчићев венац 19, Београд, Србија
Тел/факс 011 30 33 923
Тел 011 32 87 325
office@galerijabeograd.org
www.galerijabeograd.org

Главни и одговорни уредник
Михаило М. Петковић, директор

Кустос
Јелена Кривокапић

Уредник издања
Драгица Вуковић

Уметнички савет
Бранко Раковић
Александар – Лека Младеновић
Горан Десанчић

Текст у каталогу
Данијела Пурешевић

Превод
Ванда Перовић

Дизајн
Жолт Ковач

Фотографија
Маја Медић и Феђа Папрић

Штампа
Инстант систем, Београд

Тираж
130 примерака

EXHIBITION SUPPORTED BY
SECRETARIAT FOR CULTURE OF
THE CITY OF BELGRADE

PUBLISHER
GALLERY «BEOGRAD»
Kosančićev venac 19, Belgrade, Serbia
+ 381 11 30 33 923
+ 381 11 32 87 325
office@galerijabeograd.org
www.galerijabeograd.org

Editor-in-chief
Mihailo M. Petković, director

Curator
Jelena Krivokapić

Catalogue Editor
Dragica Vuković

Art Council
Branko Raković
Aleksandar Leka Mladenović
Goran Desančić

Text in Catalogue
Danijela Purešević

Translation
Vanda Perović

Design
Žolt Kovač

Photography
Maja Medić and Feđa Paprić

Printed by
Instant system, Belgrade

Print run
130

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

73/76.071.1:929 Попивода Р.(083.824)
730(497.11)"20"(083.824)

ПОПИВОДА, Рајко, 1953-

Рајко Попивода = Rajko Popivoda : sedam smrtnih grehova i senka = seven deadly sins and a shadow : Продајна галерија "Београд", oktobar - novembar 2015. / [текст у каталогу Данијела Пурешевић = text in catalogue Danijela Purešević ; превод Ванда Перовић = translation Vanda Perović ; фотографија Маја Медић, Феђа Папрић = photography Maja Medić, Feđa Paprić]. - Београд : Продајна галерија "Београд" = Belgrade : Gallery "Beograd", 2015 (Београд : Инстант систем). - [12] стр. : фотогр. ; 22 x 22 cm

Тираж 130. - Упоредо срп. текст и енгл. превод. - Рајко Попивода: стр. [4].

ISBN 978-86-6141-085-7

а) Попивода, Рајко (1953-) - Скулптуре - Изложбени каталози
COBISS.SR-ID 218259212

насловна страна / front cover

ČOVEK, 1976-2015

гипс, клирит, полиестер, гвожђе, 160 x 90 x 80 cm
MAN, 1976-2015

gypsum, plexiglas, polyester, iron, 160 x 90 x 80 cm

последња страна / back cover

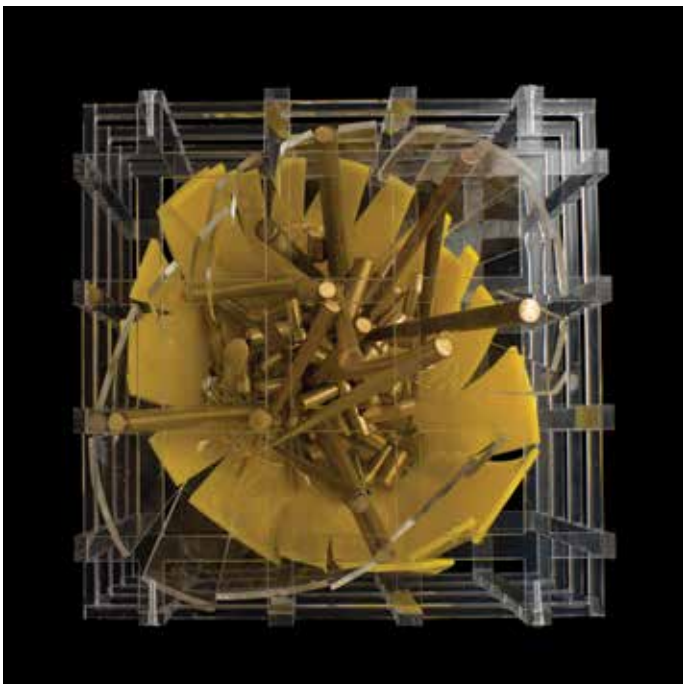
ФУТУРИСТИЧКИ ПЕЈСАЖ, 2015

клирит, дрво, лед диоде, 192,5 x 95,5 x 6cm
FUTURISTIC LANDSCAPE, 2015

plexiglas, wood, led diodes, 192,5 x 95,5 x 6cm

Захваљујем арх. Васки Кулић и сликарки
Јелени Трајковић на драгоцену помоћи у
реализацији изложбе.

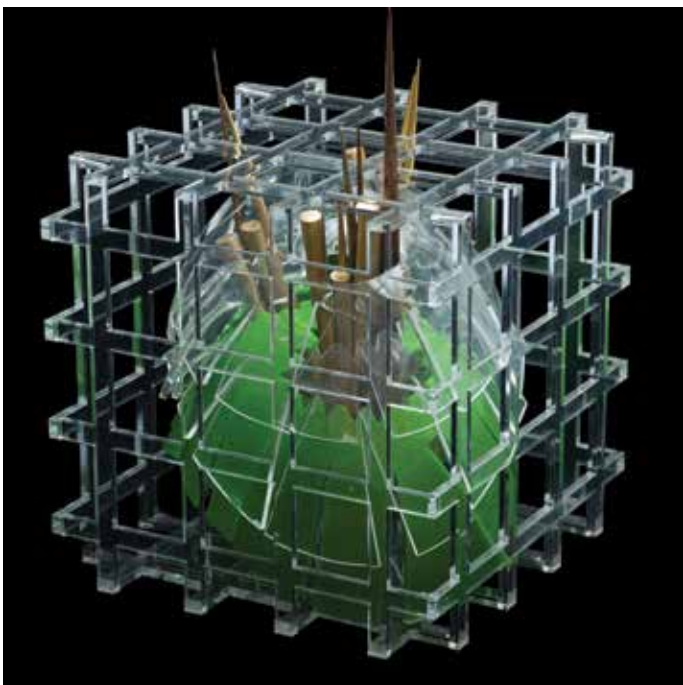
I am grateful to architect Vaska Kulić and painter
Jelena Trajković for their valuable assistance in
the realization of this exhibition.

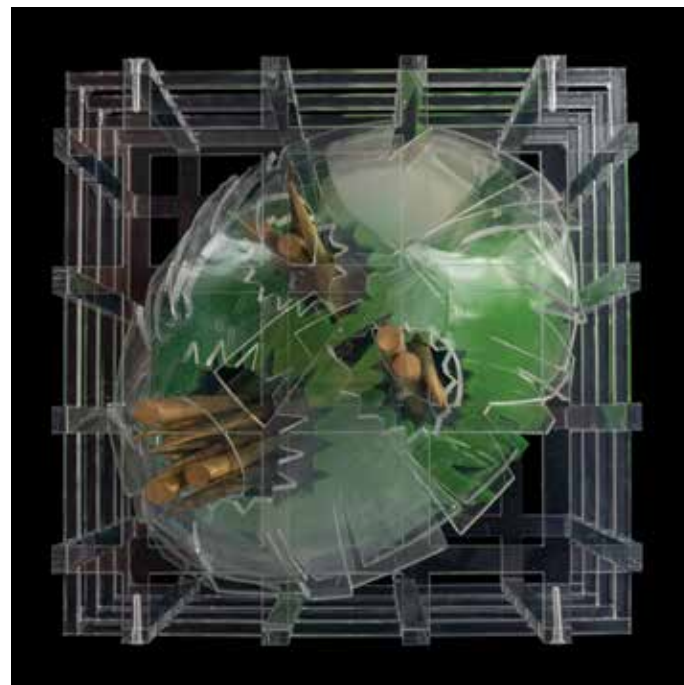
ПОХЛЕПА, 2014, клирит, месинг, 22,5 x 21 x 21 cm
GREED, 2014, plexiglas, brass, 22,5 x 21 x 21 cm

ПОХЛЕПА, 2014, клирит, месинг, 22,5 x 21 x 21 cm
GREED, 2014, plexiglas, brass, 22,5 x 21 x 21 cm

ПРОЖДРЪЛИВОСТ, 2014, клирит, месинг, 30 x 21 x 21 cm
GLUTTONY, 2014, plexiglas, brass, 30 x 21 x 21 cm

ПРОЖДРЪЛИВОСТ, 2014, клирит, месинг, 30 x 21 x 21 cm
GLUTTONY, 2014, plexiglas, brass, 30 x 21 x 21 cm

